

Uchwała Nr XL/313/2013
Rady Miejskiej w Krobi
z dnia 28 października 2013 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2014 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 1356; z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. W celu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz jego skutkom przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Krobia na 2014 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krobi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do uchwały Nr XL/313/2013
Rady Miejskiej w Krobi
z dnia 28.10.2013 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok

§ 1. Wstęp

Spośród licznych problemów społecznych występujących w Polsce, jako jeden z czołowych, wysuwają się problemy związane z nadużywaniem alkoholu. Wynika to głównie z rozmiarów szkód alkoholowych oraz kosztów społecznych i ekonomicznych jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa, które szacuje się na 1,3% PKB (w roku 2009 – 17,45 mln zł.). Mają one istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a ich konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale wpływają też na całą populację.

W obecnej dobie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom i dzieciom dotkniętym problemem alkoholizmu, ale jak to robić szybciej, skuteczniej i efektywniej.

Pomagać to nie tylko minimalizować skutki alkoholizmu, ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktami, jak skutecznie bez używek rozładowywać napięcia i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi. Uczyć umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Alkoholizm to choroba, która rozwija się latami, niepostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego uzależnionego, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” (wydanie z 2009r.) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji.

Rozmiary tych szkód mogą być zmniejszone przez skuteczną politykę wobec alkoholu i problemów z nim związanych.

§ 2. Diagnoza sytuacji

W Polsce w ciągu ostatnich kilkunastu lat wzrosło spożycie alkoholu o ponad 20%, zmieniła się również struktura picia. Mimo, że chętniej pijemy alkohole słabsze, to coraz częściej po nie sięgamy, a wskaźniki spożycia alkoholi mocnych wcale mocno się nie zmieniły.

Zgodnie z danymi GUS w 2011 roku struktura spożycia napojów alkoholowych w procentach w przeliczeniu na 100% alkohol przedstawiała się następująco: wyroby spirytusowe (35,4%), wino i miody pitne (8,4%), piwo (58,2%). Jak pokazują badania

przeprowadzone w 2009r. mieszkańcy Gminy Krobia częściej spożywają napoje z niższą zawartością alkoholu (piwo i wino) niż wódkę: piwo (67%), wino i miody pitne (19,6%), wyroby spirytusowe (13,4%). Jest to tendencja korzystna, oczywiście o ile nie wynika jedynie z bezwzględniego wzrostu spożywania piwa. Należy także wziąć pod uwagę fakt, że spożywanie wina w wielu przypadkach nie jest wynikiem ukształtowania takich preferencji, lecz jest uwarunkowane niską ceną „win” rodzimej produkcji.

Skala uzależnienia od alkoholu wśród dorosłych jest dość trudna do określenia, choćby ze względu na fakt że leczeniu z powodu uzależnienia poddana jest niewielka liczba osób. W zakładach leczenia odwykowego w 2008r. zarejestrowanych było 233 947 osób z rozpoznaniem zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu (Rocznik Statystyczny Instytutu Psychiatrii i Neurologii 2008). Według informacji NFZ w 2009r. w zakładach odwykowych zarejestrowano 318,290 pacjentów, w tym 247 744 z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu (78%). Zgodnie z raportem Alkohol w Europie (2007) szacuje się, że liczba osób uzależnionych w Polsce wynosi ok. 700-900 tys. Do tej niechlubnej liczby dodać należy osoby żyjące z osobą uzależnioną lub bezpośrednio pod jej wpływem, których jest co najmniej trzy razy tyle (rodziny alkoholików). W rodzinach z problemem alkoholowym, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny żyje 3-4 mln. osób, w tym 1,5-2 mln. dzieci.

Spożywanie alkoholu jest najbardziej rozpowszechnionym zachowaniem ryzykownym wśród nastolatków (badania ESPAD, HBSC, badania mokotowskie). Młodzież w zdecydowanej większości sięga po napoje alkoholowe przed pełnoletnością. Smak alkoholu zna 87,3% gimnazjalistów z klas trzecich oraz 95,25 uczniów drugich klas szkół pogimnazjalnych. Analizując na przestrzeni poszczególnych edycji badań ESPAD wskaźnik picia alkoholu w grupie młodzieży młodszej można zaobserwować trend wzrostowy w latach 1995-2003, następnie spadek w 2007 roku i stabilizację w 2011 roku. Wśród młodzieży starszej po wzroście odsetka konsumentów w 1999 roku odnotowujemy stabilizację. Uwagę zwraca niewiele niższy odsetek konsumentów alkoholu wśród 15-16-latków w porównaniu z młodzieżą starszą, wśród której podczas badania znajdowały się już osoby pełnoletnie (78,3% w stosunku do 91,6%). Jest to zjawisko niepokojące nie tylko ze względu na szkody zdrowotne, ale również z uwagi na przestrzeganie norm prawnych, które zabraniają sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim. Jako pokazują badania przeprowadzone w 2012r. w szkołach na terenie Gminy Krobia swoje pierwsze kontakty z alkoholem miało już 24,11% uczniów klas VI SP, 59,38% klas II Gimnazjum oraz 79% uczniów klas I i II szkół pogimnazjalnych.

Wielu młodych ludzi sięga po alkohol już nawet nie po to aby się zabawić czy rozerwać, lecz traktując picie jako lekarstwo na problemy i smutki. Skraca to drogę do uzależnienia, nie daje bowiem możliwości realnego zmierzenia się z problemami.

Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie upośledza czynności poznawcze – koncentrację uwagi, zapamiętywanie, uczenie się, rozwój kontroli emocjonalnej, powoduje podejmowanie zachowań ryzykownych, groźnych dla życia i zdrowia, zakłóca proces rozwojowy, może powodować spowolnienie wzrostu i zaburzenia hormonalne. W całym Regionie Europejskim co czwarty zgon w grupie wiekowej 15-29 lat spowodowany jest nadużywaniem alkoholu. Z używaniem alkoholu przez młodocianych wiąże się m.in. obniżenie wieku inicjacji seksualnej, niechciane ciążę i ryzyko zarażenia wirusem HIV.

Według danych Posterunku Policji w Krobi w 2010 roku pod wpływem alkoholu zatrzymano 7 kierujących pojazdami mechanicznymi i 10 pojazdami niemechanicznymi, natomiast w 2011 odnotowano odpowiednio 16 i 21 takich przypadków. W 2012 roku takich przypadków było odpowiednio 11 i 17 zatrzymanych.

Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w związku z problemami alkoholowymi w 2010r. z pomocy korzystało 20 osób, w 2011r. – 19, a w 2012r. – 18.

W pierwszej połowie 2013 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przeciągu tego roku wpłynęło 8 wniosków o podjęcie działań zmierzających do skierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe.

§ 3. Podstawa prawna

Podstawę prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych stanowią:

- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594);
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 1356, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182, z późn. zm.).

§ 4. Adresaci programu

Program przeznaczony jest dla:

- mieszkańców Gminy Krobia, w szczególności dla osób uzależnionych od alkoholu;
- rodzin, dzieci i osób dotkniętych problemem uzależnień;
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień (w szczególności pedagogzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, kuratorzy rodzinni i społeczni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni).

§ 5. Cele programu

1. Kierowanie lokalną polityką rozwiązywania problemów alkoholowych służącą zmniejszeniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom alkoholowym.
2. Zwiększanie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.
3. Zmniejszenie degradacji zdrowotnej, społecznej i ekonomicznej osób oraz rodzin ponoszących skutki nadużywania alkoholu.
4. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
5. Działalność wychowawcza i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Kontrola rynku napojów alkoholowych zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

§ 6. Zadania programu i sposób ich realizacji

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz dotkniętych przemocą w rodzinie

- kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - prowadzenie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowej procedury zobowiązania do leczenia odwykowego,
 - szerokie informowanie społeczeństwa o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjnych.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
- kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - finansowanie zajęć świetlicowych o charakterze profilaktycznym, socjoterapeutycznym i wychowawczym prowadzonych w oparciu o funkcjonowanie świetlic wiejskich,
 - wspieranie, współpraca oraz przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, medyczną, prawną, psychologiczną.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.
- nawiązanie współpracy ze szkołami w celu współuczestniczenia w realizacji programów profilaktycznych,
 - prowadzenie kampanii społecznej mającej na celu ograniczanie spożycia napojów alkoholowych przez osoby nieletnie,
 - rozwijanie szeroko pojętej profilaktyki polegającej na organizowaniu warsztatów, ogólnodostępnych spotkań na temat uzależnień, współuzależnień i form pomocy oraz konkursów tematycznych z dziedziny profilaktyki,
 - organizowanie i prowadzenie zajęć czasu wolnego w czasie roku szkolnego i wakacji (Akcja lato), mających na celu promowanie wolnego od uzależnień zdrowego stylu życia.
4. Wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, a także narkomanii i przemocy w rodzinie
- współpraca z organizacjami zajmującymi się uzależnieniami oraz innymi problemami społecznymi,
 - wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
 - organizowanie dla instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie szkoleń i zajęć warsztatowych.

§ 7. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja jest ciałem inicjującym, opiniującym i nadzorującym wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Regulamin działania Komisji:

- przygotowanie i przedkładanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,

- bieżąca kontrola zadań wynikających z Gminnego Programu,
 - współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki,
 - organizacja spotkań, szkoleń dla nauczycieli, zajęć profilaktycznych dla dzieci,
 - odbywanie szkoleń w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - stałe dyżury informacyjne dla mieszkańców Gminy,
 - prowadzenie rozmów interwencyjno-motywacyjnych z osobami wnioskowanymi o zastosowanie leczenia odwykowego,
 - kierowanie osób uzależnionych do Sądu Rejonowego w celu zastosowania leczenia odwykowego,
 - udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy.
 - opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych,
 - prowadzenie analizy problemów alkoholowych i stanu zasobów w dziedzinie ich rozwiązywania na terenie gminy, wprowadzenie lokalnych inicjatyw,
 - rozpatrywanie pism dotyczących problematyki uzależnień i profilaktyki wpływających do Urzędu Miasta i Gminy,
 - Komisja odbywa posiedzenia w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż jeden raz w miesiącu,
 - podjęte postanowienia, decyzje i wnioski Komisja podejmuje zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu osobowego Komisji,
 - z każdego posiedzenia jest sporządzany protokół.
2. Kontrola podmiotów prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych
- A. Kontroli podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
 - B. Zakres kontroli obejmuje:
 - zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnym zezwoleniem,
 - przestrzeganie warunków zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - przestrzeganie warunków, zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych przez Radę Miejską.
 - C. Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przeprowadzana jest przez co najmniej dwie osoby po uprzednim powiadomieniu kontrolowanego.
 - D. Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo do:
 - wstępu na teren nieruchomości, lokalu lub ich części, gdzie prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych, w dniach i godzinach prowadzenia działalności,
 - żądanie pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz okazywania zezwoleń.
 - E. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej, bądź wyznaczonej.
 - F. Przedsiębiorca zobowiązany jest zapewnić warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.

- G. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który wraz z wnioskiem przekazuje się niezwłocznie do organu wydającego zezwolenia oraz do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- H. Na podstawie protokołu kontroli organ wydający zezwolenia wzywa przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie, a jeżeli mogą one stanowić podstawę do cofnięcia zezwolenia – wszczyna postępowanie w przedmiocie cofnięcia zezwolenia.
3. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- za pracę w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2014 roku jej członkom przysługuje wynagrodzenie w wysokości:
 - 10% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2012r. tj. 150,00zł. brutto za posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 10% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2012r. tj. 150,00zł. brutto za posiedzenie podkomisji interwencyjno-motywacyjnej,
 - 10% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2012r. tj. 150,00zł. brutto za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
 - wynagrodzenie wypłacane jest każdorazowo na podstawie listy obecności.
4. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych niebędący pracownikami Urzędu korzystają z delegacji na takich samych zasadach, jak inni pracownicy Urzędu.

§ 8. Monitorowanie stanu problemów alkoholowych

Pełnomocnik ds. uzależnień sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w Programie.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób objętych terapią,
- liczba osób objętych działaniami pomocowymi,
- liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
- liczba osób korzystających z usług Punktu Konsultacyjnego,
- liczba kontroli i skontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

§ 9. Realizacja Programu

1. Koordynację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań własnych Gminy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawartych w niniejszym programie prowadzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Program realizować będą:
 - Pełnomocnik ds. uzależnień,
 - Organizacje pozarządowe,
 - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krobi,
 - Posterunek Policji w Krobi,
 - Punkt Konsultacyjny,
 - Placówki oświatowe na terenie gminy Krobica.

§ 10. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe z budżetu Gminy Krobia. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomani należą do zadań własnych gminy na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Środki finansowe niewykorzystane, a przeznaczone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przesuwa się jako środki niewygasające na realizację zadań w roku następnym.

§ 11. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowuje Pełnomocnik ds. uzależnień wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedstawia Radzie Miejskiej w Krobi do przyjęcia do dnia 31 marca 2015r.

Uzasadnienie

do Uchwały Nr XL/313/2013
Rady Miejskiej w Krobi
z dnia 28 października 2013 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 1356; z późn. zm.) do zadań własnych gmin należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Ustawa wymienia szczegółowe zadania, których realizacja powinna być prowadzona zgodnie z art.4.1 w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13.1 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy powinno w istotny sposób przyczynić się do wdrażania działań profilaktycznych i leczniczych, a co za tym idzie do złagodzenia problemów spowodowanych nadużywaniem alkoholu.

W związku z tym podjęcie uchwały jest zasadne.

Sporządziła:
Barbara Gryczka